
Samarbeid mellom europeiske legeforeninger

FRA FORENINGEN

AARSETH HP

Siden 1984 har det vært et formalisert samarbeid mellom de europeiske legeforeningene og Verdens helseorganisasjonseuropakontor. Dette samarbeidet organiseres i European Forum of Medical Associations and WHO, EFMA. Samarbeidet har som mål å bidra til bedret folkehelse og bedret helsetjeneste i Europa, WHOs målsetting er helse for alle i år 2000.

Forumet møtes en gang i året og har nettopp avsluttet årets møte i København, hvor også WHOs regionkontor for Europahar hovedsete. På møtet fikk vi rapport om utbredelsen av smittsomme sykdommer i Europa. Et storstiltvaksinasjonsprogram i WHOs regi har fått bukt med en kraftig difteriepidemi og en begynnende polioepidemi i de østligedeler av Europa. Atskillig mer skremmende er det imidlertid at det i de sentral-europeiske land er en eksplosiv utvikling av kjønns sykdommer og derved også HIV-infeksjon. Det er en kolossal utfordring for det europeiske samfunn å kunne begrense dette i land hvor opplysningsnivå og infrastruktur ikke legger til rette for den strategi som har vært brukt i Vest-Europa.

I redegjørelsene fra WHO går det imidlertid frem at smittsomme sykdommer ikke er den største utfordringen for den europeiske folkehelsen. Her rangeres tobakken øverst. De europeiske legeforeningene samarbeider nå for å redusere bruken av tobakk. Etter initiativ fra vår forening ble det i august 1996 gjennomført en samordnet aksjon rettet mot europeiske flyselskaper. Legeforeningene i 27 land deltok. Aksjonen har i etterhånd blitt vurdert som meget vellykket. Flyselskapene innfører røykeforbud på stadig flere flyruter. De opplever nå situasjonen slik at det snart er et konkurransefortrinn å kunne ha røykfrie flyvninger. Selv om de fleste mennesker tilbringer svært kort tid av sitt liv i et fly, har dette meget stor symbolverdi.

Samarbeidet for å begrense bruk av tobakk vil fortsette ved at EU har gitt betydelige økonomiske midler til opprettelsen av et Tobacco Resource Centre i regi av British Medical Association. Gjennom dette vil de

nasjonalelegeforeningene bidra til å utvikle en hensiktsmessig strategi for å redusere røyking i europeiske land.

I juni 1996 ble det avholdt en europeisk regjeringskonferanse i Ljubljana. Konferansen munnet ut i en deklarasjon: "The Ljubljana Charter on Reforming Health Care". Denne er nokså generell, men den nedfeller noen viktige prinsipper som kan bli retningsgivende for arbeidet i det enkelte land. Den var gjenstand for debatt ved EFMA-møtet. Det vesentligste spørsmålet var hvordan de nasjonale legeforeningene skulle komme i dialog med nasjonale myndigheter for å sikre at eventuelle reformer gir helsemessig gevinst.

EFMA involverer seg også sterkt i arbeidet for å bedre kvaliteten i helsetjenestene. En arbeidsgruppe ledet av Terje Viggen fra Den norske lægeforening har satt opp retningslinjer for hvordan de nasjonale legeforeningene kan utvikle kvalitetsbegrepet i sine land. Et hovedproblem man raskt stod overfor, var det virvar av begreper som brukes innen kvalitetssikring. Arbeidsgruppen har derfor nedlagt et stort arbeid i å definere presist hva de forskjellige begrepene betyr. Dette arbeidet er nå avsluttet, og vil bli publisert. Det vil utvilsomt bidra til at erfaringsutveksling mellom landene på dette viktige området vil bli langt mer presis og fruktbar enn hva som har vært praksis hittil.

En frukt av dette europeiske samarbeidet er at det årlig utgis en oversikt over legeforeningenes organisasjon i de 46 europeiske medlemslandene. Dette arbeidet er blitt finansiert av WHO og har sitt sekretariat i vår forening.

EFMA er en av de få internasjonale organisasjoner hvor Den norske lægeforening engasjerer seg. Ved å konsentrere innsatsen får vi større gjennomslagskraft der vi er med. Det kan ikke være tvil om at Den norske lægeforening har hatt betydelig innflytelse på arbeidet i EFMA.

Hans Petter Aarseth
president

Publisert: 10. mars 1997. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.